

prvo je izustil gosp. Leopold Božič g. nadzorniku, drugo g. Leban „zastopniku vlade“, g. Hofbauer-ju. Zapela se je pač kaka pesnica, brez prejšnje priprave, zato tudi ne Bog ve, kako dovršeno. Sploh pa se vidi in čuti, da Ribnikarja ni več med nami! Kot neko posebnost zabeležim, da smo imeli med sabo tudi dva kolesarja, g. Likarja iz Grahovega in gosta g. Novaka iz Brezovice. Zabili tudi nismo učiteljskega konvikta za kateri se je nabralo, če sem prav poučen, 35 K. *Lucilus.*

Vestnik.

Ministerski predsednik grof Badeni v Ljubljani. Željno pričakovani gost, ministerski predsednik grof Badeni, se je mudil dné 4. t. m. v ozidju našega mesta. Ljubljana je njemu na čast oblekla praznično obleko. Nebroj zastav je pričal ministerskemu predsedniku, da se je prebivalstvo stolnega mesta veselilo njegovega prihoda in da mu je hotelo na slovesen način izkazati svoje priznanje in svojo zahvalo za doslej izkazano naklonjenost in dobrohotnost. Ministerski predsednik je Ljubljani z dejanji dokazal svojo blagohotnost in zato se je vse prebivalstvo zjediniło v to, da mu izrazi svojo hvaležnost. Pokazal je tudi, da mu je močno pri srcu tudi ljudsko šolstvo. Obiskal je vzgledno zgrajeno prvo mestno deško petrazrednico na Ledini, kjer so ga pričakovali gg. okrajni šolski nadzornik prof. Levec, voditelj Maier in mestni nadinžener Duffé. Grof Badeni si je ogledal šolsko poslopje, telovadnico, nadučiteljevo pisarno, knjižnico, šolski vrt itd. Kazal je veliko zanimanje za mestno ljudsko šolstvo in g. nadzornik Levec mu je moral natanko razložiti, kako je osnovano vse ljudsko šolstvo v Ljubljani, kakšni so učni vspehi in šolsko obiskovanje. Zlasti se je čudil, da ima Ljubljana več šolo-obiskujočih nego šolo-obveznih otrok. Zanimal se je tudi za uredbo tukajšnjih c. kr. vadnic in učiteljišč ter vprašal, koliko učiteljskih kandidatov je letos dovršilo učiteljišče in kam pojdejo v službo. Prof. Levec mu je odgovoril, da večina učiteljskih kandidatov odide na Štajersko, ker so tam učitelji bolje plačani. Tudi šolsko poslopje in njega lepa oprava je naredila na ministerskega predsednika najboljši vtisek. Po četrturnem razgovoru se je grof Badeni prijazno poslovil od navzočih gospodov. Ministerski predsednik si je ogledal tudi realko in gimnazijsko poslopje ter priznal nujno potrebo, da se čim prej zgradi novo gimnazijsko poslopje ter obljubil, da se bodo v tem smislu kmalu storili potrebni koraki.

Cesar Franc Jožefova ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: G. Josip Turk, nadučitelj v D. Logatcu, 2 gld.; g. Al. Pin, učitelj v D. Logatcu, 1 gld.; g. Viljem Gebauer, nadučitelj v Šmarjeti na Dolenjskem, za II. polovico t. l. 1-80 gld.; gospod **Traven Jožef**, učitelj v Naklem, „v spomin na njegovico štiridesetletno službovanje“ 100 goldinarjev. Vsa čast in slava uzornemu tovarišu, ki ima vedno* odprte roke in srce za uboge učiteljske sirote! Bog mu povrni stotero! Tovariši! Kje tak je še med nami? Vzglejdemo se nad njim ter posnemajmo ga vsak po svojih močeh! V spodbudo bodi ta naš tovariš posebno vam, tovariši, ki do danes še niti vinarja niste darovali za „ustanovo“ — za naše sirote. Res je, da so naše plače zelo nizke, vendar, kdor ima srce na pravem mestu, par novcev na leto že še utrpi. V tolažbo naj bodo vsakomur izmed nas svetopisemske besede: „Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli! Gosp. Ivan Pokorn, učitelj v Horjulu za tekoče leto 2-40 gld.; gđe. Majer Marijana, učiteljica v Karpanu (Istra) za 1. polletje t. l. 2-40 gld.; g. Levičnik Jožef, učitelj v Železnikih 1 gld.

Učiteljski konvikt: G. Franc Koy, trgovec v Travniku, nabral v mali družbi v Dragi 5 K; g. Josip Petkovšek, učitelj v Velesovem, 2 K; čisti dohodek veselice učiteljstva Postojnske šole z dné 1. mal. srpana t. l. 100 K. Bodi ta šola, oziroma učiteljstvo v vzgled in posnemanje vsem večrazrednicam! G. Andrej Šest, c. kr. okrajni šolski nadzornik v Krškem, nabral v dan okrajne konferencije v Krškem 29 K; gosp. Bernard Andoljšek, učitelj v Dragi 10 K, katere je daroval č. g. Rade Vlačič, župnik v Prezidu; g. Miško Kosec, učitelj v Žabnici, nabral pri okrajni učiteljski konferenciji v Trziću dné 29. mal. srpana 46 K; gđe. Kristina Schuller nabrala pri okrajni učiteljski konferenciji v Zasipu (radovljiški okraj) dné 30. mal. srpana 30 K; pri okrajni učiteljski konferenciji litijskega okraja se je nabralo 24 K 40 h; (10 K je

*) Kakor znano, je daroval ta vrli naš tovariš lansko leto za „konvikt“ tudi 100 gld.

daroval bl. g. M. Grill, c. kr. okrajni glavar v Litiji, ostali znesek je zložilo učiteljstvo litijskega okraja). Gosp. B. Andoljšek, šolski vodja v Dragi, 26 K, nabrane v veseli družbi v Dragi med prijatelji ljudskih učiteljev. Učiteljstvu je posebno naklonjen gospod Koy, trgovec v Travniku. Daroval je zopet 20 K. Srčna mu hvala, kakor tudi drugim darovalcem. Vivant sequentes!

A. Praprotnikov spomenik: G. Jos. Petkovšek, učitelj v Velesovem, 1 K; g. Janez Sajé, nadučitelj v St. Jerneju, 2 K; slavno učiteljsko društvo Gornjegradskega okraja 4 K; g. Travnar Jožef, učitelj v Ljubljani, 10 K; g. Levičnik Jožef, učitelj v Zeleznikih 2 K.

Občni zbor „Vdovskega društva“ bode dne 17. kimovca.

Za spominsko ploščo Ivanu Tomšiču na Vinici so darovali: G. Ivan Mahkot, c. kr. vladni svetnik itd. v pok. v Ljubljani 10 K; g. St. Lapajne c. kr. okr. komisar v Črnomlji 2 K; g. dr. Malerič, zdravnik v Črnomlji 2 K; g. Anton Jeršinovič, c. kr. okr. šol. nadzornik 2 K; o priliki okr. učit. konference v Črnomlji dne 8. mal. srpana 1896 darovali so gdn. učiteljice in gg. učitelji vsak po 2 kroni: gdn. Roz. Clarič in A. Moos, učiteljici v Črnomlji; gdn. Vita Zupančič, učit. v Metliki; gdn. Irma Šigon, učit. v Semiču; gdn. Minka Gossler, učit. v Podzemlji; gdn. Angela Divjak, učit. v Štrekljencu; gdn. Magda Pezdirec, učit. v Dragatušu; g. Fran Šetina, šolski voditelj v Črnomlji; g. A. Kadunc, učitelj v Preloki; g. Fran Kenda, učitelj na Suhoru; g. Fran Gross, nadučitelj v Štrekljencu; g. Janez Muren, učitelj v Drašičah; g. Fran Gregorač, šolski voditelj v Metliki; g. Rik. Megušar, nadučitelj v Podzemlji; g. Rud. Schiller in Fran Stefančič, učitelja v Črnomlji; g. Jos. Križnar, učitelj v Metliki; g. Fran Lovšin, nadučitelj na Vinici; g. Fran Zupančič, učitelj na Radovici; g. Mat. Bartel, nadučitelj v Semiču; gosp. Kristij Engelman, nadučitelj v Dragatušu; g. Fran Juvanc, učitelj na Vrhu; g. Josip Bergant, učitelj na Vinici; g. Iv. Zupanc, nadučitelj v Starem Trgu; g. Engelb. Kavčič, učitelj v Semiču; g. Tomo Bitenc, učitelj v Dragatušu; g. Janko Schweiger, mestni župan in trgovec v Črnomlji 2 K; na dan okr. učit. konference ljubljanske okolice gdn. učiteljice in gg. učitelji pri obedu nabral g. nadučitelj Ksav. Trošt skupno 25 K; g. Jan. Saje, nadučitelj v St. Jarneji 2 K; g. Karol Trošt, učitelj v St. Jarneji 1 K; g. Josip Levičnik, učitelj v Zeleznikih 2 K. —

Gg. učitelji in gdn. učiteljice naj se blagovolijo pri raznih sestankih spominjati pokojnika-pisatelja in pedagoga Tomšiča. Darove sprejema društveni blagajnik g. Kristij Engelman, nadučitelj v Dragatušu pri Črnomlji.

Pedagogiški letnik. Pred nami leži šesti tečaj zbornika, kateri izdaja „Pedagogiško društvo v Krškem“ in kateri zavzema v slovenski pedagogiški književnosti jako odlično, če ne najodličnejše mesto. Letošnji letnik se v vsakem oziru pridružuje dostojno vsem prejšnjim letnikom. Vsebina mu je naslednja: „Francišek Ser. Jamšek“, životopis s sliko, spisala I. Lapajne in I. Matko; „Važni spisi Jana Amosa Komenskega“, spisal I. Ravnikar; „Situacijski črteži in risanje zemljevidov“ spisal I. Bezljaj; „Dopisovanje v meničnih zadevah“ spisal dr. F. Romih; „Pogled v kemijo in alkemijo“, spisal I. B.; „O lepopisju v ljudski šoli“, spisal I. Rupnik; „So-li deška ročna dela potrebna ali ne, in kako jih je gojiti“, spisal Fl. Rozman; „Kolegijalnost“, spisal Fr. Ivanc; „Ozir po pedagogičnem polju na Slovenskem“, spisal I. L.; „Nova šolska klop in tabla“, spisal Fl. Rozman; „Donesek k strokovni terminologiji“, spisal —a—; „Zgodovinska črtica o hrvatskem šolstvu“, spisal I. L.; „Zaznamek priporočljivih šolarskih knjižic“; „Zbirka gospodarskih, obrtnih in gospodinjskih računskih in merstvenih nalog“; „Poročilo o delovanju „Pedagogičskega društva od l. 1892.—1896.“; spisal I. Bezljaj; „Poziv“. Priporočujemo ta zbornik prav toplo, želimo iskreno, da bi „Pedagogiško društvo“ našlo v vseh narodnih krogih trdno zaslombo in dobilo zadostno podporo.

Naznanilo. Predstojništvo uršulinskega samostana naznanja, da se bodo tudi letos obhajale duhovne vaje za učiteljice, in sicer od 8. do 12. kimovca. Gdne. učiteljice so uljudno povabljene, da se jih v obilem številu udeležijo.

Brezovica. Do 20. t. m. je razpisano drugo učno mesto na tukajšnji dvorazrednici. Ker opravlja sedaj službo orgljavca samouk, kateri pri vsi svoji dobri volji ne more zadostiti zahtevam cerkvenega petja, je zeleti, da bi se za učiteljsko službo oglasili v orgljanju izurjeni učitelji. Čuje se, da se bode pri oddaji učiteljske službe, kolikor mogoče, oziralo v prvi vtisi na takega prosilca, kateri bi lahko prevzel tudi službo orgljavca. Ako smo prav poučeni, plača za orgljanje ni ravno majhna. Torej orgljanja vešči učitelji, podvizajte se!

Umrl je v Idriji 5. t. m. zvečer učitelj g. Anton Levstek, ostavivši četvero nepreskrbljenih otrok in vdovo. Bil je marljiv učitelj in uzoren narodnjak. N. v m. p.!

Obsojena ljudska šola. V 158. številu „Slov. Naroda“ je neki „šolnik“ uspehe ljudske šole tako grdo obsodil, da do danes kaj takega še nikjer nismo čitali. Svet, ki kaj takega čita, bode mislil, da učitelji v šoli zgolj lenobo pasemo. Pisec uspehov ljudske šole ali ne pozna, ali jih pa poznati neče. S tako pisavo se ljudstvo, ki že itak ni posebno naklonjeno ljudski šoli, naravnost šenje proti učiteljstvu, oziroma proti šoli. Čujmo, kaj piše ta najnovejši „pedagog“: „Tudi najunetejši prijatelj sedanje ljudske šole mora priznati, da učni uspehi niso v nikakern razmerju z uspehi, kateri so se od te šole pričakovali, da so primeroma malenkostni. Zlasti učni uspehi na jednorazrednih in dvorazrednih šolah so neznatni. Kar se je šolar naučil v šoli, to pozabi, kakor hitro zapusti šolsko klop. Povprek znajo tisti, ki so zvršili štirirazredno ljudsko šolo, jedva zadostno pisati in čitati, obiskovalci dvorazrednic in jednorazrednic pa pozabijo navadno tudi še to. Celó v tistih dveh kronovinah, kjer je prebivalstvo — povprek sojeno — najbolj izobraženo, celo na Češkem in v Slezijski, se primeri pogostoma, da novaki, ko pridejo k vojakom, ne znajo niti svojega imena zapisati in ne znajo čitati, dasi so precej dolgo trgali blače po šolskih klopih.“ — Neki drugi slovenski list piše: „Mi se nikdar ne bi upali tako obsoditi ljudske šole. Ta sodba je preostra.“ Mi tudi pravimo: „Ta sodba je preostra, krivična in zlobna!“

Ljubljanske razmere po potresu. Neugodne razmere je rodil in zapustil za Ljubljano in nekatere sloye prebivalstva lanski potres; mej vsemi sta pa najbolj občutna draginja in pomanjkanje manjših stanovanj v mestu in v predmestjih. Draga stanovanja, živila, kurjava, zvišanje najemščine i. dr. hudo tlačijo manj imovite kroge; da so pri tem najbolj prizadeti delavski krogi, mali uradniki, učiteljstvo, umeje se samo po sebi. S kom pa naj si pomagajo ti stanovi? Ali naj polovico svojega zaslužka in plače utaknejo v žep bišnih gospodarjev? Kdo sme to zahtevati? Tudi tujcev ni sedaj toliko k nam, marveč se ogibajo Ljubljane. Seveda, gospoda, ki živi v obilici vseh posvetnih dobrot, nima pojma o pomanjkanju! Zdaj se sicer zida nekaj novih hiš, ki bodo jeseni dodelane, pa kdo pojde v take drage palače! Dve leti bodemo še najmanj trpeli pod nasledki potresa, toliko časa pa marsikateri služabnik te ali one vrste ne bode mogel zinagovati, temuč zabrede v dolgove. S kom jih pa potem plača! Lačen delati ne more, živ v grob tudi ne, ne pomaga mu pa nihče. To ni človekoljubno!

Pametno. Neki dunajski učitelj je zaprl neko učenko meščanske šole zaradi slabega risanja. Njena mati pridrvi v šolo ter vpije proti učitelju: „Vi nimate pravice zapirati mojega otroka!“ Na to prime deklico za roko ter jo odpelje domu. Učitelj jo je naznanil sodniji. Uporna žena je bila obsojena za tó na pet gl., oziroma 24 ur zapora.

Pestalozzijska praunikinja. V Alt-Dietmans-u, Dolenja Avstrija, je stanovala skoraj 30 let prava praunikinja Pestalozzijska. Te dni se je preselila v Svico, v njeni in Pestalozzijev rojstni kraj v Curich ter se naselila zopet v svoji in Pestalozzijski rojstni hiši.

Ne v Galiciji, ampak v Dolenji Avstriji, v nekem prijaznem trgu, imajo otroci telovadbo v skednju, šolo pa v gostilni. Ob delavnikih v šolski sobi, oziroma gostilni, poučujejo otroke, ob nedeljah in praznikih pa pijanci popivajo.

Poveljkovo pismo. Poveljnik prostovoljnega gasilnega društva nekega belgijskega mesteca je poročal nedavno o nekem požaru tako-le: „Herr Praefect! Als gestern wie gewöhnlich gegen Abend die Nacht gekommen war und ich mich niedergelegt hatte, um im Schosse des Schlafes zu ruhen, wurde ich plötzlich geweckt durch Geschrei, welches nach Feuer rief. Da ich auf der Stelle errieth, dass es sich um ein Feuer handelte, welches brannte, erhob ich mich und bemerkte einen glühenden Schein in der Richtung der Brauerei Sacabiére. Sogleich liess ich mit den Signalhörnern Alarm blasen und vereinigte mich mit meinen Mannschaften, um uns nach der Brandstelle zu begeben. Dort angekommen, fühlte ich das Bedürfnis, Appell abzuhalten und fand, dass wir alle vollständig waren. In diesem Augenblick verzehrten die Flammen das Hintertheil des Herrn Pignoufmann, welches immer mit Stroh gefüllt ist. Unglücklicherweise hatten wir in der Überstürzung der Eile unsere Spritzen vergessen und waren daher genöthigt, das Wasser aus einer Pflütze zu holen, welches sehr schlecht roch, wobei mir übel wurde, und als es nichts mehr zu brennen gab, gieng das Feuer aus. Darauf habe ich meine Mannschaften angeredet und dankte ihnen für den Muth, den sie bei dieser Gelegenheit gezeigt hatten, denn ohne dieselben wären die Frauen, die in dem Hause waren, heute zerstört. Wir haben dagegen den Tod eines der Unsrigen zu beklagen, u. zw. das Schwein von Franz, welches erschlagen worden ist, ohne dass es sagen konnte „wie“. Ich bezeuge die Genauigkeit des Berichtes, indem ich zur Beglaubigung desselben mit mir zeichne Sévère — Méjuste, commandan de Pond Pieds.“

Donesak k životopisu Andreja barona Čehovina, spisal Fr. Komatar. To je naslov silno zanimivemu spisu, kateri je prinesel 1. sešitek letošnjih „Izvestij muzejskega

društva za Kranjsko*. V tem spisu g. Komatar podaje nekoliko podatkov, katere je nabral po dunajskih arhivih o junakovem življenju in vojevanju, posebno z ozirom na nekatere pomote v Lebanovej knjižici „Andreas Freih. von Čehovin“. Na podlagi teh natančnih in zanimivih podatkov bode kaj lahko spopolniti Lebanovo knjižico. Leban sam je zvedel še mnogo zanimivega o slavljenem junaku, kar tudi priobči o priliki. Prav je, da se dotičniki trudijo, da pridejo tej stvari „do dna“, in po pravici piše g. Komatar: „Težko je odločiti, kateri obeh slovenskih topničarskih častnikov, oslavljenih se v različnih vojskah 18. in 19. stoletja, ima prednost: Vega ali Čehovin“, — končno omenim še, da je predsednik goriškega veteranskega društva, učitelj in c. kr. stotnik Anton Jakobi nabral za Čehovinov spomenik doslej že nad 1800 goldinarjev! Čast tako vrlemu nabiratelju!

Iz mestnega šolskega sveta. O seji c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega, ki se je vršila dne 9. mal. srpana t. l., smo prejeli nastopno poročilo: Ko predsednik proglasi sklepčnost, poroča zapisnikar o kurentnih stvareh in pove, kako so bile rešene. Sklene se zopet redno objavljati izpiske iz sej, kot se godi to pri drugih šolskih oblastvih. Določí se, da bode imel mestni šolski svet odslej redne seje vsako prvo sredo v mesecu. Na znanje se vzame, da bode mestni magistrat ljudsko šolski mladeži v prihodnjem šolskem letu priredil za vezbališče in igrišče podturnski travnik nasproti prejšnjemu za to namenjenemu, ki se uporablja zdaj na druge svrhe. Prošnja mestnega kateheta M. Sarabona za dovolitev zakonite nagrade za čeznormalno število učnih ur pri veronauku v tekočem šolskem letu se predloži priporočilno deželnemu šolskemu svetu; istotako prošnja nekega mestnega učitelja in neke mestne učiteljice za podporo, ter prošnja nekega pomožnega mestnega učitelja za nakazilo remuneracije mej počinicami. Mestni učiteljici Agnezi Zupanovi se prizna III. službena starostna doklada v znesku 50 gld. s 1. dnem rožnika t. l. Glede prošenj šolskih vodstev za dovolitev podpore za uravnavo šolskih vrtov iz subvencij ministerstva za bogočastje in pouk in iz normalnošolskega zaklada pro 1896 se predlože dež. šolskemu svetu dotični nasveti. Določí se, da bodi v šoli na Barju v prihodnje popoludne pred sv. Rešnjim Telesom radi priprav za udeležbo pri trnovski procesiji pouka prosto. Poročilo okrajnega šolskega nadzornika profesorja Frana Levca o nadzorovanju mestne deklšike osemrazrednice, zasebne notranje deklšike ljudske in meščanske šole pri Ursulinkah, zasebne deske štirirazrednice v Marijanišću in zasebne deklšike štirirazrednice v Lichtenthurnovem sirotišću ter poročilo c. kr. okrajnega šolskega nadzornika profesorja Baltazarja Baltaritscha o nadzorovanju zasebne notranje deklšike meščanske šole pri Ursulinkah za šolsko leto 1895/96, se vzame na znanje in se sklene, da je vsa poročila predložiti dež. šolskemu svetu v odobrenje. Sprejmo se tudi vsi nasveti, katere sta nadzornika-poročevalca predlagala o tej priliki kot naročila in navodila dotičnim šolskim vodstvom.

Fran Josipova mestna višja deklšika šola v Ljubljani. Kar so vsi rodoljubi že dolgo želeli, izpolni se v kratkem: dne 1. listopada t. l. otvorí se višja deklšika v Ljubljani. Statut tega za vse Slovence vevaležnega zavoda odobren je bil v seji občinskega sveta dne 26. vinotoka 1894. l. Ker pa ta statut vis. c. kr. deželnemu šolskemu svetu ni povsem ugajal, ga je občinski svet dne 22. mal. srpana t. l. v smislu želje vis. c. kr. dež. šol. svet spreminil. Lepše in trajnejše, kakor odpreti našemu ženstvu vire splošne višje šolske izobrazbe, ne more bela Ljubljana poslaviti slavnega jubileja našega premilega vladarja! S posebno gorkim čutom se moramo pa spominjati pri tej priliki tudi slovenskega mecena g. Josipa Gorupa, ki je prvi z besedo in še bolj z veledušnim dejanjem navdušil takajšnje narodne kroge za delo v ta namen. Občinski svet je v tajni seji dne 22. mal. srpana imenoval odgovornim provizornim ravnateljem mestne višje deklšike šole za dobo jednega leta c. kr. gimn. profesorja v Ljubljani, gospoda dra. Lovro Požarja. Služba definitivne učiteljice (nadzorovalne dame) bode v kratkem razpisana. Ta učiteljica bo učila nemščino v I. razredu, potem pa ženska ročna dela in kak manjši predmet (gospodinjstvo, lepomisje.) Plača: 600 gld., aktivitetna doklada 200 gld. in pravica do pet letnitic po 50 gld.

Stalno bode nameščen tudi izvrsten meščanski učitelj matematično-prirodopisne stroke s plačo 800 gld., z aktivitetno doklado 200 gld. in petimi letniticami po 100 gld.

„Pripravniki dom“. Dijak, katerekoli šole že, je navadno revež; primanjkuje mu dobre in zdrave hrane, reda, zdravega stanovanja, prepotrebnega nadzorstva in še marsikaj. Če je isti sin bogatih starišev, no, temu se še ne godi tako slabo, vendar pa gotovo ne tako dobro, kakor pa v očetovi hiši ali tudi v dobro uravnanem zavodu. Saj vemo, kakošna so dijaška stanovanja v Ljubljani. S tem kruhom se bavijo navadno revne ženice, ki najamejo v ta namen slaba, nezdrava, večinoma pritlična ali podstrešna stanovanja. In hrano imajo pa naši dijaki čestokrat tako slabo, da bi še živini ne dišala. Seveda, za sestradanega dijaka je pa vse dobro! Nahaja se v Ljubljani res tudi nekaj

dobrih stanovanj, ali ta so zelo draga in le dijakom prav premožnih starišev pristopna. Kdor pozna razmere ljubljanskega dijaštva, nam mora pritegniti, da so izmed vseh največji reveži učiteljsčniki. Le-ti so po večini sinovi ubožnih starišev, ki ne morejo za-nje plačevati dragega stanovanja in dobre, zdrave hrane. In koliko je med njimi tudi takih, ki se sami vzdržujejo z instrukcijami ali pa jih podpirajo dobri ljudje; poleg svojih študij se morajo torej težko boriti tudi za vsakdanji kruh — za obstanek! Ni čuda, da marsikdo teh revežev brez lastne krievde obnemore poprej, predno dovrši svoje študije, ali se pa tudi za vselej zgubi ter uniči svojo bodočnost. To bi se pa gotovo ne zgodilo, ko bi imel isti, dobro stanovanje, dobro hrano, dobro nadzorstvo! Da bi se prišlo tem dijaškim nezgodam v okom, se je ustanovilo v Ljubljani društvo „Pripravniki dom“, kojega namen smo povedali v zadnji številki našga lista. Če se ne motimo, sta ustanovitelja „Pripravnškega doma“ gg. ravnatelj Franc Hubad in profesor A. Kržič. Dne 20. maj. srpana je bil prvi občni zbor „Pripravnškega doma“. Govorilo in tudi pisalo se je, da „Pripravniki dom“ v istini nima vzvišenega namena, pomagati revnim učiteljsčnikom, ampak razdvojiti ljudsko učiteljstvo v dva tabora. Ta govorica in pisava je dala povod uredniku našega lista, da se je udeležil občnega zbora ter se prepričal, koliko je resnice na tem. Iz nagovora društvenega predsednika, g. ravnatelja Fr. Hubada in iz poročila tajnikovega, g. prof. A. Kržiča, smo posneli, da imata gg. ustanovitelja sama res najboljši in najbližji namen s „Pripravnškim domom“ in dokler bude to društvo sledilo nepristransko temu blagemu namenu, bode rodilo res blagodejen sad. Če bi pa kedo imel namen s „Pripravnškim domom“ razdvojiti ljudsko učiteljstvo, mu skoraj lahko že danes povemo, da se mu to gotovo ne posreči, ker se ljudski učitelji dandanes že toliko zavedamo svojega stanovskega poklica, da se v strankarske namene ne damo več voditi — posebno od take stranke ne, ki je na podstavi svojega programa načelna nasprotnica ljudske šole, oziroma ljudskih učiteljev.

V društvo „Pripravniki dom“ je do sedaj vpisanih posebno veliko č. duhovnikov, nekaj tudi takih, katerih od sedaj nismo nikdar našli med dobrotniki in prijatelji ljudskih učiteljev. Svojih dobrotnikov in prijateljev smo učitelji od srca veseli, to pa le tistih, ki se pri vsakej priliki kot take pokažejo in kdor podpira „Pripravniki dom“, v vseh družih naših težnjah nas pa prezira, ta ni naš prijatelj in tudi s „Pripravnškim domom“ nima tistega blagega namena, kakoršnega imata v mislih gg. ustanovitelja. Učitelji imamo mnogo potreb, mnogo teženj. Naših nizkih plač niti ne omenimo danes; v mislih imamo samo „učiteljski konvikt“. Poldrugo leto je temu, kar smo ustanovili „Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani.“ Društvo ima preblag, prevzvišen namen: skrbeti za učiteljske sirote in otroke, skrbeti za njihovo duševno in telesno vzgojo ter jim pomagati do koščeka vsakdanjega kruha. Ali prav tu dobivamo od č. duhovščine premalno podpore. Do danes je nabranih za „konvikt“ okroglih 3500 kron; k tej svoti so prispevali č. duhovniki nekaj nad 150 kron! Blizo polovice teh dohodkov smo zložili učitelji sami, dobro polovico smo pa nabrali pri pristaših narodne stranke, katera nam prav s tem kaže, da nam je naklonjena. Odkrito povemo, da smo pričakovali od č. duhovščine z ozirom na nje ugodne gnotne razmere več podpore — posebno glede na namen, ki ga ima „konvikt“ in že zaradi namena samega bi moral marsikdo odpreti svojo roko, tudi če nam sicer ni naklonjen. Naj nam pa nihče ne zameri, da govorimo odkrito. To smo imeli že nekaj časa na srci, čakali smo le ugodne prilike.

Kdor je torej naš resnični prijatelj, podpiraj učiteljstvo v vseh njegovih težnjah, kolikor mu je to mogoče; kdor pa podpira samo „Pripravniki dom“, sicer pa ljudskega učitelja prezira, ta nima tistega blagega namena s „Pripravnškim domom“, kakoršnega ima v mislih društveni predsednik. „Pripravnškemu domu“ bode gotovo tudi v korist, če se njega društveniki pri volitvi odbora i. t. d., kolikor največ ozirajo na profesorje z učiteljsča, na vadniške in ljudske učitelje, ter na znane prijatelje ljudskih učiteljev, kajti le-ti jedini poznajo potrebe učiteljsčnikov in ljudskih učiteljev. Potem bi gotovo nihče ne mogel misliti, da ima društvo strankarski namen.

Nekam nenaravno se nam zdi tudi, da bode „Pripravniki dom“ pod nadzorstvom knezoškofjskega ordinarijata.

Po našem mnenju bi se spodobilo nadzorstvo učiteljskemu zboru, oziroma ravnateljstvu učiteljsča, koje pripravnike in njihove razmere najbolje pozna, ker jih na podstavi zakonov in ministerskih ukazov za učiteljsča tudi poznati mora. V Celovcu imajo učiteljsčniki tudi svoj „dom“, ki je pa pod nadzorstvom t. č. deželnega šolskega nadzornika. Zato mislimo, da bi „Pripravniki dom“ bolje uspeval, ko bi bilo nadzorstvo v rokah učiteljskega zbora, oziroma ravnateljstva učiteljsča ali pa deželnega šolskega nadzorstva, oziroma deželnega šolskega sveta.

Stalni šolski nadzorniki. Vlada misli na to, da se namesto dosedanjih začasnih okrajnih šolskih nadzornikov nastavijo po vseh kronovinah stalni. Poskus s takimi nad-

zorniki v Galiciji se je dobro obnesel. Stalni okrajni šolski nadzorniki bodo uradniki 8. činovnega razreda. Vlada bode deželni zborom morda že v prihodnjem zasedanju predložila predlogo, da se v tem oziru premene zakoni o šolskem nadzorstvu. Najbolj bi bilo priporočati, da se na taka mesta imenujejo starejši zaslužnejši ljudski učitelji, ki imajo dovolj praktične izkušnje za sabo. S tako uredbo bi imeli ljudski učitelji tudi več veselja do poklica, ker bi imeli vsaj nekaj upanja na boljšo službo.

Slavoj in Ljudmila. Milosrdna brat in sestra. Zbirka kratkočasnih in poučnih pogovorov o živalih. Slovenski mladini nabral in priredil Jakob Dimnik, učitelj v Ljubljani. I. del. — To je naslov 19. snopiču „Knjižnice za mladino“. Nekateri otroci imajo posebno veselje, trpinčiti nedolžne živali. Znano je pa, da tako veselje upliva jako nevarno na otroško srce in čut in dokazano je tudi, da taki otroci pozneje tudi nimajo nič usmiljenja do svojega bližnjega, — da še celo do svojih staršev ne. Kdor torej z živino grdo ravna, kaže divje srce in iz milosrčnosti do živali izvira tudi milosrčnost do človeka. Namen te knjige je torej, vzbuditi v otrocih čut milosrčnosti do živali in bilo bi želeli, da se ta zvezek „Knjižnica za mladino“ kar največ mogoče razširja med slovensko mladino. Sicer pa tudi vse druge zvezke „Knj. za ml.“ kar najtopleje priporočamo. Mladinski spisi so najboljše samostojne vzgojevalno sredstvo in kakor bomo vzgojili mladino, tak bode prihodnji rod. Šolski nauki čestokrat prezgodaj izpuhte iz glave, to pa, kar bode zapisano v „Knj. za ml.“, bode bral otrok lahko večkrat, tudi še kot mladenič ali mož — kot dekle, ali žena. Na ta način se bodo lepi nauki, ki so zbrani v „Knj. za ml.“ ukoreninili v srcih naših učencev in učenk. Na ta način si bomo vzgojili tudi rod, ki bode znal ljudskega učitelja ceniti bolje, kakor ga pa cení današnji nevaležni svet. Zato se kar ne moremo prečuditi brezbriznosti nekaterih tovarišev, ki nečejo spoznati važnosti „Knj. za ml.“ ter iste duševno in gmotno podpirati. Naravnost sramotno je za nas, da ima to prekorisno podjetje komaj 500 naročnikov, ko bi jih prav lahko imelo 2000, ko bi spolnilo vse slovensko učiteljstvo svojo stanovsko in narodno dolžnost. Zdramimo se torej, tovariši, ter združimo svoje moči v „Knjižnici za mladino“, da vsaj z novim letom ne bode nobene šole in tudi nobene narodne družine na Slovenskem, ki bi ne bila naročena na „Knj. za ml.“ Potomci naši bodo potem s ponosom kazali na nas ter nas blagrovati in blagoslovjali, da smo jim s pomočjo „Knj. za ml.“ vzgojili šoli in učiteljstvu prijazen rod! Na delo tedaj — — —!

Ce pa priporočamo tako toplo „Knj. za ml.“, naj nas nihče napačno ne umé, da bi prav tako zelo ne bili tudi vneti za „Vrtec“. Tudi ta res izvrstno urejevani list pri naša slovenski mladini obilo prelepih naukov in gledé na zasluge, katere ima za naš narod „Vrtec“ za sabo, bi bilo jako nevaležno od vsacega izmed nas, kdor bi ne podpiral in razširjal tudi tega lista med našim narodom, tembolj, ker je čisti dohodek namenjen preblagemu namenu, kakor čitamo to v številki z dne 1. t. m. Čim več dobrega beriva bode dobivala naša mladina v roke, tem bolje bode za njo. Ta namen ima tudi „Knj. za ml.“ in vsled tega naj nihče ne misli, da bi bila „Knj. za ml.“ konkurenčno podjetje „Vrtcu“, ne, ravno nasprotno; „Knjižnica za mladino“, „Vrtec“ le podpira, ker sam „Vrtec“ donša naši mladini pre malo beriva. Da pa mi „Knj. za ml.“ večkrat omenjamo v našem listu kakor „Vrtec“, delamo to zaradi tega, ker je „Knj. za ml.“ še mlado podjetje, koje se bojuje še za obstanek a Vrtec stoji pa že na trdnih tleh, katera mu je ustvaril rajnik Tomšič. Dalje je „Knj. za ml.“ učiteljsko podjetje in smo zato tudi moralčno prisiljeni in dolžni to podjetje podpirati in priporočati, kajti, če bi zaradi slabe podpore prenehala „Knj. za ml.“, bi to ne bilo posebno častno za slovensko učiteljstvo. Pri tem ne gledamo tudi prav nič na osebe urednikov; mi obadva spoštujemo, ker imata obadva dober namen in sta obadva domačina — Slovenca.

Učitelj in občinski tajnik. Dež. šolski svet goriski je ukazal, da odslej ne sme nobeden učitelj več službovati kot občinski tajnik in da se morajo tej službi do 31. grudna odpovedati vsi tisti učitelji, kateri jo zdaj odpravljajo. Slabo plačanim učiteljem se je s tem vzelo postranski zaslužek, kateri so toliko bolj potrebovali, ker so slabo plačani, pa tudi malim občinam se ni s tem izkazala nikaka usluga.

Prva učiteljica telovadbe v Avstriji. Te dni je v Gradcu pred posebno komisijo položila izpit iz telovadbe učiteljica na tržaškem liceju Lidija Gossutta (Kosuta). Pridobila si je s tem izpitom vsposobljenje za poučevanje v telovadbi na višjih deklških solah in učiteljskih za ženske. Doslej ni bilo v vsej Avstriji še nobene izprašane učiteljice za telovadbo.

Maščevanje učencev. Iz Žemuna poročajo: I. Milosevič, učenec IV. razreda na tukajšnjem gimnaziju, je napadel v šolskem poslopu profesorja fizike Josipa Šaha z revolverjem v roki. Hotel ga je ustreliti v glavo, toda na vso srečo se revolver ni sprožil. Besni dečak je na to skočil na profesorja, udarši ga parkrat z vso silo z revolverjem po glavi. Učenca so zaprli. Pravi, da se je hotel maščevati na profesorju, ker mu je razsodil nezadostni vspan v fiziki. —

Pfeiferjev predlog — agitacijsko sredstvo. Nihče ne dvomi, da so imeli naši konservativci zgolj agitacijske namene s Pfeiferjevim predlogom o uvedeni poludnevnega pouka na kranjskih ljudskih šolah. To potrjujejo tudi naslednje številke. Glasom zadnjega statističnega izkaza iz l. 1890. je bilo na Kranjskem 321 ljudskih šol in sicer je bil celodnevni pouk na 69 šolah, največ v mestih in trgih, poldnevni na 231 šolah, poldnevni in celodnevni na 21 šolah, torej je bilo skoro na $\frac{1}{6}$ vseh šol uveden poldnevni pouk. Te številke so jasen dokaz, kako prazne in brezsmiselne so bile Pfeiferjeve tožbe!

Dnevni raspored VIII. glavne skupščine „Zaveze“ v Opatiji: Prvi dan: 19. kolovoza. U 9 $\frac{1}{2}$ sata u jutro: Doček gostova na kolodvoru Matulje. Pozdrav od predsedništva učitelj. družita i od strane občine Kastav. U 10 $\frac{1}{2}$: Dolazak u Opatiju, te sastanak u „Zorin domu“. Pozdrav od strane pripomočnog odbora i od strane občine Volosko. Tuj će biti naznačeni stanovi. U 11 $\frac{1}{2}$: Sjednica upravnog odbora u čitaonici. U 1 sat poslie podne: Vježbe pjevanja u pučkoj učioni. U 3 sata: Sjednica delegacija u prednoj dvorani „Zore“. U 5 sata: Sjednica odsjeka u pučkoj učioni. U 6 $\frac{1}{2}$ sata: Vježbe pjevanja u pučkoj učioni. U 9 sata: Koncert s plesom u „Zorin domu“. Drugi dan: 20. kolovoza: U 7 sata u jutro: Sastanak u kavani „Seitz“. U 8 sata: Svečana sv. misa u hrvatskom jeziku u crkvi sv. Jakova. Pjeva mješoviti sbor družita „Lovor“ uz pratnju orkestra. U 10 sata: Glavno sborovanje u „Zorin domu“. U 2 $\frac{1}{2}$ sata poslie podne: Skupni objed-Banket. U 6 sata: Razstanak onih, koji odlaze večernjim vlakom. Treći dan: 21. kolovoza. Izlet po moru okolo otoka Krka u Senj, a odavle po mogućnosti u Bakar, na Rieku, gdje će se moći izkreati oni koji odlaze brzim vlakom i natrag u Opatiju.

Vabilo. Učiteljsko društvo kotara Volosko, priredjuje prigodom sborovanja „Zaveze učiteljskih družtev“ u Opatiji 19. kolovoza 1896 koncert s plesom u prostorijah „Zore“, na koji se p. n. Vaše gospodstvo sa cienjenom obitelji najuljudnije pozivlje. Iz naklonosti do družita sudjeluje pjevačko društvo „Lovor“ iz Opatije i „djački istarski tamburaški sbor“. Kod pojedinih točaka koncerta, kdo i za vrieme plesa svirati će kupaližva glazba. Ulazina po osobi 2 K., po obitelj 3 K. Početak točno na 9 sata u večer. Raspored: 1. Geslo: Dr. G. Ipavec: „Zavezna“, pjeva sbor jednoglasno uz pratnju orkestra. 2. „Slavjanska overtura“, od Tilla, svira glazba. 3. „Slovenac i Hrvat“, od F. S. Vilhara, muški sbor. 4. „Sve za domovinu“, koračnica od V. G. Broža, igra tamburaški sbor. 5. „Lahku noć“ od V. Lisinskoga. Pjeva maleni mješoviti sbor, uz pratnju orkestra. 6. Potpourri hrv. pjesama, od V. G. Broža, Tamburanje. 7. „Dalmatinski šajkaš“, od Stróhbra. Duet uz pratnju orkestra. 8. „Molitva mornara“, od V. G. Broža. Solo brać. 9. „Predobri Bože“, od M. Brajše-Rašan. Istarska hymna. Pjeva sbor. 10. „U sladkoj sanji“, valcer od V. G. Broža, Tamburanje. 11. „Na Nehaju gradu“, od V. Klaića. Pjeva sbor. 12. Prizor i duet iz opere „Zrinski“, od Iv. pl. Zajca. Glazba.

Učitelj občinski — tajnik. Tržaška „Edinost“ piše: Sklep deželnege šolskega sveta goriškega, glasom katerega bođe počeni s prihodnjim letom prepovedano učiteljem opravljati posle občinskega tajnika, vzbudil je veliko vgzledavanja in v učiteljskih krogih žalostno iznenadenje. Zato nismo hoteli odreči prostora nekemu učitelju, ki je pred par dnevi dal duška svoji ogorčenosti s pozivom do učiteljsčnikov, naj se izogibljego deželi goriški, oziroma do starišev, naj ne pošiljajo svojih sinov na učiteljšče. Oni pojav sicer opravičene ogorčenosti smo natisnili brez pripomnje, dasi se ne strinjamo ž njim. Danes seveda moramo povedati i mi svojo. Kraj vsega poštevanja res nevšečnega položnja učiteljstva po Goriškem, se vendar obračamo do učiteljev in učiteljščnikov rodoljubnim pozivom: vstrajajte! Poslušajte glas rodoljubnega srca, ki vam pravi, da narod brez šole nima bodočnosti. Dežela treba učiteljev, narod treba vzgojevalcev mladine! Saj vidite, da se na vse zadnje vendar le vse zanima za vaše vprašanje in da imate tudi toplih zagovornikov na vseh straneh. In kjer je zanimanje, gotovo ne izostane tudi — pomoč.

Namenoma smo postavili ta sestavek med politiške vesti, kajti dozdeva se nam, da gori omenjeni sklep deželnege šolskega sveta ni brez političnega ukusa. Svoje mnenje opiramo na dejstvo, da so nam znane izjave raznih uradnih oseb, da so le učitelji poslovenili naše občinske urade. Kakor je sicer neslana taka trditev, tako značilna je za naše razmere. Kajti priča nam, da še niso izumrli tisti birokratski čudaki iz dobe najhujše germanizacije, ki menijo, da najprimernejji jezik za uradovanje je oni, kojega ljudstvo ne razume. In kdor uraduje tako, da ga ljudstvo lahko razume, ta je po njih mnenju prekučih, ki hoče prekopicniti „die bestehende Ordnung“. Nočemo trditi, ali jako močje je, da so na sklep deželnege šolskega sveta upivali tudi taki krogi, ki vidijo pred seboj le učitelje — „poslovenjevalce“ občinskih uradov. Proti takim vplivom moramo reagovati najodločneje in na čelo tej reakciji se morajo postaviti naši poslanci. Učiteljstvu in občinam so dolžni naši poslanci, da posežejo tu vmes.

Radi uvažujemo trditev dež. šolskega sveta, da šoli treba celega moža. I mi bi želeli, da bi se učitelj bavil le s šolo. Toda vse se mora vršiti logično in po naravni

stvari: najprej treba ustvariti možnost, da bode učitelj mogel živeti brez postranskih zaslužkov, in potem odtegnite jim v božjem imenu vse take zaslužke. Ne pozabite vendar, da tudi učitelj ima svoj želodec in želodec je — siten in neizprosen gost.

Pametna beseda za kadilce. Berolinski znanstveni časnik za zdravnike je nedavno prinesel daljši članek o kajenju tobaka. Med drugim pravi: Bolezni vsled kajenja se množijo čedalje tem bolj. Nikotin (strup, ki se nahaja v tobaku) vpliva na človeško telo jako škodljivo; posebno človeškemu očesu je dim iz tobaka jako škodljiv, kajti obsega 7 stotink nikotina. Množica tobaka, katero more ali sme zdravi kadilec vsak dan pokaditi, brez strahu za svoje zdravje, je 20 gramov. Smodka tako velika, kakor je naša „Kuba“ vaga 6—7 gramov; iz tega sledi, da na dan tri smodke pokaditi ne škoduje. So pa kadilci, kateri na dan pokadijo tudi 130 gramov tobaka. Kadilci cigaret pokadijo na dan 50—70 gramov. Razume se samo ob sebi, da čim več nikotina ima smodka ali tobak v sebi, tem bolj škoduje. Očesne bolezni pri kadilcih javljajo se še le začeniši s 40 leti.

Čuden otrok. V šlesvig-holštanskih mestih kažejo čudno dete. Deklica Ivana Schmidt je bila rojena dne 2. sušca 1889. Pri rojstvu je bila popolnoma navadne velikosti in tehtala 7 funtov. Čez pol leta je začela čudno rasti, in po dveh letih je tehtala že 90 funtov. Zdaj, ko je 7 let stara, tehta 169 funtov, okoli prsij pa je 110 cm. široka. Tudi je nenavadno močna, tako, da očeta lahko vzdiguje.

Okrajna učiteljska konferenca za šolski okraj „Rudolfovo“ vršila se bode 30. kimovca t. l. ob 9. uri predpoldne v prostorih dekleške šole v Rudolfovem. Razun navadnih točk so na dnevnem redu naslednja vprašanja: 1. Kakšno bodi vedenje učiteljevo, da bode v vzgled šolski mladini in sploh šolski občini. Poročevalce določi žreb. 2. Risanje brez stigem. Poročevalec g. Friderik Pehani. 3. Kako je klasifikovati mravnost učencev? Poročevalec g. Franc Kencilija.

Poziv! „Pedagogičsko društvo“ je z izdajo 6. letnika dopolnilo 10. leto svojega obstanka.

Slovensko učiteljstvo se ozre lahko z zadovoljstvom na prvo desetletje tega društva, kajti društveno delovanje niso pohvalno priznale samo višje šolske gosposke, ampak društvene knjige so bile tudi pri predlanski učni razstavi v Gorici odlikovane.

Pri tej priliki izreka odbor vsem dosedanjim podpornikom in sodelovalcem svojo najtoplejšo zahvalo ter jih prosí še daljne naklonjenosti.

Odbor ima sicer že nekaj gradiva nabranega za prihodnjo knjigo, ki izide po novem letu, vendar se mu bode jako vstreglo z novimi spisi pedagogičsko-didaktičske vsebine. Društvo pa potrebuje tudi še obilne gnotne podpore, da bode moglo poravnati vse tiskovne stroške ter založiti kako novo knjigo.

Najbolje nam bi se vstreglo z obilnim naročevanjem do sedaj še ne razpečanih društvenih knjig. Zato uljudno vabimo slovensko učiteljstvo in razumnštvo, naj seže po teh knjigah ter društvu pripomore do boljšega gnotnega stanja, ki je potrebno k daljnemu uspešnemu delovanju. Ob enem pa prosimo, naj ostanejo tudi vsi dosedanji člani društvu zvesti; naše gg. profesorje in č. duhovščino pa še posebej najuljudneje vabimo, naj pripomorejo društvu s pristopom in sodelovanjem do tega, da bode „Pedagogičsko društvo“ ustrezalo popolnoma ljudskemu in srednjemu šolstvu slovenskega naroda!

V Krškem, meseca mal. srpana 1896.

Odbor.

Promocija. Na dunajskem vseučilišču je bil dne 27. m. m. promoviran doktorjem med. univ. naš rojak iz Borovnice in sotrudnik našemu listu, gospod Ivan Borštnik. Čestitamo!

V proslavo petdesetletnice vladanja našega cesarja. Ker je poslanska zbornica te dni vsprejela zakonsko osnovo, s koje se osvobodijo kolektivine in neposrednih pristojbin spisi za snovanje ustanov in določanje darov v učne, dobrodelne in človekoljubne namene, povodom petdesetletnice Njegovega Veličanstva našega cesarja in kralja, vsposobuja dunajski dopisnik „Naše Sloge“, tudi naše občine, naj s primernimi ustanovami proslave to dinastiško slavnost. Najpotrebneje bi bilo, da se take ustanove določijo za učne svrhe. Tako naše občine najtpešje proslavijo omenjeni dogodek in zajedno store rodoljuben čin. Zlasti občine po Istri naj bi ustanovile po jedno ali dve ustanovi — kakor jim že dopuščajo finančne sile — za siromašne dijake hrvatske ali slovenske narodnosti, obiskujoče srednje šole, ali pa naj bi dovolile primerne svote „Bratovščini hrvatskih ljudi v Istri“, ali „Družbi sv. Cirila in Metoda za Istro“. Vsakdo ve, kako britko nam primanjkuje izobraženih ljudi po naši Istri, ali koliko je širim vse Istre nadarjenih mladičev, ki ne morejo v nadaljnje nauke, ker so — siromašni. Le tem mladičem naj bi segle pod roko naše občine. S tem bi se prišlo polagoma v okom velikemu nedostatku primanjovanja inteligence, naraslo bi število razumnštva in bojevnikov. So-

glasuje popolnoma s tem nasvetom dunajskega dopisnika „Naše Sloge“, pozivljamo torej naše občine, naj na tak plemenit način proslave petdesetletnico Nj. Veličanstva.

Lirske in epske poezije. Napisal A. Aškerc. Slovensko občinstvo je že davno želelo, da bi pesnik priredil zbirko svojih v posamičnih letnikih „Ljubljanskega Zvona“ izišlih pesmij. Sedaj se je ta želja povsem nepričakovano izpolnila. V zalogi ljubljanske knjigotržnice Ig. pl. Kleinmayr & Ferd. Bamberg je izšla zbirka Aškercjevih pesmij naslovljena „Lirske in epske poezije“.

V tej knjigi je Aškerc zbral 82 pesniških biserov, 82 umotvorov, kateri spadajo mej najkrasnejše proizvode slovenske književnosti in katerim sodi častno mesto v svetovni literaturi.

Pesnik je te pesmi razvrstil na štiri skupine, naslovljene „Razni motivi“, „Iz popotnega dnevnika“, „Iz pesmarice neznanega siromaka“ in „Balade, legende, romance“.

Unanja oblika te nove zbirke Aškercjevih pesmij je jako lepa in dostojna tega nasega dičnega pesnika. Papir je lep, tisek eleganten, vezava ukusna in kar nič preobložena z zlatom, cena primerna. (Broširan izvod 1 gld. 30 kr., s pošto 5 kr. več, vezan 2 gld., s pošto 10 kr. več.)

Naj bi slovensko učiteljsvo pridno segalo po tej krasni zbirki pesniških umotvorov.

Zahvala. Preblagorodni gospod Mih. Stare, krajni šolski nadzornik in graščak v Vel. Mengši daroval je tudi letos 15 gld. v ta namen, da so bili odličnjaki koncem šolskega leta s primernimi knjižicami obdarovani. Ker podpisano vodstvo ni izdalo letnega poročila, se imenovanemu dobrotniku v imenu obdarovancev tem potom najtopleje zahvaljuje.

Vodstvo trirazrednice v Mengši, dne 7. vel. srpana 1896.

L. Letnar, voditelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 644

o. šol. sv. Mesto učitelja in voditelja na jednorazredni ljudski šoli v Koprani s prijemki IV. plačilnega razreda, s poslovno doklado letnih 30 gld. in s prostim stanovanjem je na novo podeliti stalno ali tudi začasno.

Prošnje je poslati predpisanim potom tukajšnjemu uradu do 14. vel. srpana 1896.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 18. mal. srpana 1896.

Št. 664

o. šol. sv. Na dvorazredni ljudski šoli v Brezovici je oddati drugo učiteljsko mesto s prijemki IV. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem, stalno ali začasno.

Prošnje je poslati predpisanim potom tukajšnjemu uradu do 20. vel. srpana 1896.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 31. mal. srpana 1896.

Št. 1026

o. šol. sv. Na trirazredni ljudski šoli v Veliki Dolini se razpisuje tretja učiteljska služba z letno plačo 450 gld. v stalno ali začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se zakonitim potom semkaj vlagajo do 30. vel. srpana 1896.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 30. mal. srpana 1896.

Št. 1004

o. šol. sv. Na novo razširjeni ljudski šoli v sv. Križi pri Kostanjevici se razpisuje v stalno nameščenje nadučiteljska služba z letno plačo 500 gld., z opravilno doklado 50 gld. in prostim stanovanjem in druga učiteljska služba z letno plačo 450 gld. v stalno ali začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se zakonitim potom semkaj vlagajo do 6. kimovca 1896. leta.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 7. vel. srpana 1896.

Št. 1317

o. šol. sv. Na jednorazrednici v Trnju se razpisuje služba učitelja-voditelja s prijemki III. plačilne vrste in prostim stanovanjem v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Prošnje do 24. vel. srpana t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Postojni, 31. mal. srpana 1896.